

Preiļu novada iedzīvotāju aptaujas rezultātu kopsavilkums

2020.gada pavasarī notika aptauja par Preiļu novada pašvaldības un pakalpojumu darbu 2019. gadā, lai izvērtētu padarīto un mērķtiecīgāk plānotu, uzlabotu turpmākās darbības.

Kopumā tika aizpildīta 101 anketa gan interneta vietnē www.preili.lv, gan arī Preiļu novada domē, Preiļu galvenajā bibliotēkā un Preiļu NVO centrā. Var secināt, ka iedzīvotāju aktivitāte ir bijusi ļoti zema, jo anketas aizpildījuši **tikai 1,05 %** no 9654 novadā deklarētajiem iedzīvotājiem (dati uz 01.01.2020.). **Lai šī aptauja būtu reprezentabla, t.i., rezultāti ticami un vērā nemami, tajā būtu jāpiedalās vismaz 369 cilvēkiem (ir īpaša metodika, kā to aprēķina). Bez tam, pie šāda aptaujāto skaita nav korekti rezultātus norādīt procentos, tāpēc tālākajā analizē tiek minēts cilvēku skaits.**

Lai pēc iespējas vispusīgāk uzzinātu iedzīvotāju viedokli, anketā bija iekļauti 28 jautājumi un papildu 3 jautājumi par respondentu vecumu, dzimumu un dzīves vietu. Daži no aptaujātajiem bija norādījuši, ka anketa ir pārāk gara, tomēr tās aizpildīšana prasīja vidēji tikai 15 minūtes (elektroniski), un šāda veida anketa nedrīkst būt pārāk īsa, jo tādā gadījumā nevar iegūt visaptverošu informāciju par pašvaldības darbu.

Ar aptaujas rezultātiem tika iepazīstināti visi Preiļu novada deputāti un administrācijas vadība, saglabājot respondentu atbilžu stilu un gramatiku (uz 14 lapām), bet šis ir atbilžu apkopojums, kur respondentu atbildēs ir izlabotas gramatiskās un stila kļūdas, lai teksts būtu saprotamāks.

Pirmajā jautājumā: **“Kopumā, cik apmierināts/a Jūs esat ar pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem?”** no 101 respondentiem 58 cilvēki norādīja, ka ir apmierināti.

Nākošajā jautājumā respondenti varēja norādīt savu **attieksmi pret dažādiem pakalpojumiem Preiļu novadā**. Visas atbildes nosacīti var iedalīt 4 grupās:

1) Atbildes, kurās vērtējums **pārsvarā ir ļoti apmierināts un apmierināts**: ar tīrību un kārtību sabiedriskās vietās - 67 cilvēki; novada bibliotēku darbu un pieejamību – 64; tālākizglītības un interešu izglītības iespējām bērniem un jauniešiem, t.sk. pulciņiem, pašdarbības kolektīviem – 55; vispārējās izglītības iestāžu (skolu) darbu un pieejamību – 53; kā arī ar iespēju nodarboties ar sportu, fiziskām aktivitātēm; bērnudārza pieejamību un pakalpojumu kvalitāti; Tūrisma informācijas centra pakalpojumiem; pašvaldības atbalstu NVO (nevalstiskajām organizācijām).

2) Atbildes, kurās vērtējums **pārsvarā ir neapmierināts un pavisam neapmierināts**: ar teritoriju revitalizāciju (degradēto teritoriju sakārtošanu un attīstību) – 67; infrastruktūras attīstību novadā (ceļi, sabiedriskās būves, komunikācijas utt.) – 65; novada deputātu darbu – 64; domes administrācijas un struktūrvienību darbu – 61; pašvaldības SIA “Preiļu saimnieks” darbu – 57; kultūras dzīvi – teātra izrādēm, muzeja apmeklējumu, koncertiem, pilsētas svētkiem utt. - 52; sniegtajiem komunālajiem pakalpojumiem – 51; sabiedrisko drošību saistītiem (pašvaldības policijas) pakalpojumiem – 51; kā arī ar sava pagasta pārvaldes darbu; sabiedrisko transportu novadā; pašvaldības sniegto sociālo atbalstu (pabalstiem, konsultācijām utt.).

3) Atbildes, kurās **pozitīvais un negatīvais vērtējums ir aptuveni vienāds**: veselības aprūpes kvalitāte un pieejamība novadā – 49 cilvēki; pašvaldības SIA “Preiļu slimnīca” darbs - 49; atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitāte – 46; tālākizglītības un interešu izglītības iespējas pieaugušajiem, t.sk. pašdarbības kolektīvi – 40.

4) Atbildes, kurās visvairāk norādīts - *neesmu izmantojis/ nezīnu*: atbalsts uzņēmējiem, tai skaitā lauksaimniekiem – 43 cilvēki. Vairāk kā 30 cilvēki atzīmējuši arī: pašvaldības atbalsts NVO (nevalstiskajām organizācijām); Tūrisma informācijas centra pakalpojumi; pašvaldības sniegtais sociālais atbalsts (pabalsti, konsultācijas utt.).

Trešajā jautājumā: **“Kādas, Jūsaprāt, ir galvenās problēmas pašvaldības un tās iestāžu pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem?”** tika saņemtas 62 atbildes, bet vairākās anketās diemžēl bija ierakstīti tikai daudzpunkti. Dominēja atbildes, ka *vairāk jādomā par pašvaldības iedzīvotājiem un viņi jāuzklausā, jāiesaista un jāiedziļinās viņu problēmās; lēmumi ir nesaimnieciski; notiek formālas atskaitīšanās sapulces; neapmierina Būvvaldes darbs; deputāti strādā un viņiem nav vienota viedokļa par veicamajiem darbiem un jābeidz dalīt ietekmes sfēras; SIA “Preiļu saimniekam” ir slikta attieksme pret iedzīvotājiem; neapmierina atkritumu apsaimniekošana; netiek kontrolēts pagastu vadības darbs; bērnudārzā “Pasaciņa” nestrādā ar jaunām metodēm un nav speciālo pedagoga; nav sakārtoti ceļi un velo infrastruktūra; jāuzlabo medicīnas pakalpojumi; neapmierina kultūras dzīve; jāsakārto komunikācijas, pagalmi un kanalizācija pilsētā; nepietiekama informācija par jaunajiem projektiem un to norisi; nepietiekams pašvaldības policijas darbs; jāpieprasa privāto īpašumu teritoriju sakārtošana; neapmierina sabiedriskais transports; lauku teritorijās netiek sakārtotas degradētās teritorijas; valda pašapmierinātība, stagnācija, korupcija; “savējo” atbalstīšana un ielikšana amatos; savu kļūdu neatzīšana u.c.*

Bija arī dažas pozitīvas un paškritiskas atbildes, piemēram, *absolūti lielākā daļa pašvaldības un tās iestāžu darbinieki dara savu darbu godprātīgi; nepieciešama savstarpēji labestīga komunikācija un tad visu var atrisināt; pašvaldība un iestādes strādā labi, bet iedzīvotāji ir kā "pūces"*.

Uz 4. jautājumu: **“Kādus uzlabojumus pašvaldībai un tās iestādēm vajadzētu veikt?”** tika saņemtas 64 atbildes. Galvenie ieteikumi: *bērniem ar īpašām vajadzībām nepieciešams vairāk speciālo pedagogu; laipnāku attieksmi; ieklausīties iedzīvotājos; regulāru, saprotamu informāciju un atbalstu cilvēkiem; regulāri rīkot iedzīvotāju sapulces; lētākus apkures pakalpojumus; SIA “Preiļu saimnieks” reorganizāciju, un tā darbību apkures un karstā ūdens cirkulācijas jautājumos izskatīt reizi ceturksnī domes sēdēs, informējot un pieaicinot iedzīvotājus; ieviest kārtību slimnīcā; sakārtot parku, daudzdzīvokļu māju pagalmus un citas vietas pilsētā; mainīt novada Kultūras centra darbu un vadību; pašvaldībai nevajadzētu nodarboties ar uzņēmējdarbību, bet atļaut to darīt uzņēmējiem; deputātiem rūpīgāk pievērsties saviem pienākumiem; uzlabot dzīves vidi; samazināt atkritumu daudzumu - būt kā "Zero waste" pašvaldībai; labāk uzturēt esošo infrastruktūru, nevis ieguldīt resursus apšaubāmu projektu realizācijā; uzlabot drošības situāciju Preiļu pilsētā, kas būtiski pasliktinājusies pēdējos pāris gados; vairāk domāt par vecajiem un slimajiem cilvēkiem; likvidēt visas azartspēļu iestādes Preiļos; noteikt prasības un kontrolēt veikalu skatlogu noformējumu; remontēt pašvaldības ceļus, iesaistot zemniekus; veikt skolu optimizāciju; piesaistīt medicīnas speciālistus; nodrošināt ārstu-speciālistu vizītes vismaz reizi mēnesī mazajiem bērniem, lai nav jābrauc uz citām pilsētām; sakārtot piebraucamos ceļus pie daudzdzīvokļu mājām; ierīkot baseinu; risināt dzīvojamā fonda jautājumu; nodrošināt sabiedrisko transportu; uzlabot dzeramā ūdens kvalitāti; kardināli mainīt prioritātes; katras iestādes vadītājam jābūt vīzijai par to, ko paveikt un uzlabot; kompetentus un zinošus darbiniekus, sevišķi vadošos amatos; atbildīgi pildīt uzticētos pienākumus; ievērot darba disciplīnu; izglītēt pašvaldības darbiniekus; ievēlēt pašvaldības vadību ar nevainojamu reputāciju; sniegt atbildes uz iedzīvotāju iesniegumiem noteiktajos termiņos; piesaistīt jaunus speciālistus u.c.*

Uz 5. jautājumu: **“Vai Jūs esat pašvaldībā iesniedzis kādu ierosinājumu vai sūdzību?”** tikai 32 cilvēki atbildējuši ar “jā” – tā ir puse no atbildēm, kas tika sniegtas uz iepriekšējo jautājumu par problēmām pašvaldībā.

6. Ja iesniedzāt, par ko bija ierosinājums vai sūdzība? Atbildes: par daudzdzīvokļu mājas renovāciju; mikrorajonu slikto stāvokli – pie daudzdzīvokļu mājām nepļauti pagalmi, neremontētas kāpņu telpas; par atkritumu apsaimniekošanu; par SIA “Preiļu saimnieks” un komunālajiem pakalpojumiem, ūdens kvalitāti; par notekgrāvju sakārtošanu privātmāju rajonā; par parku; par ceļu infrastruktūru; par pagastu pārvaldes pasivitāti; par Labklājības pārvaldes darbu; par vides uzlabošanas jautājumiem; par pasākumu norisi; par iedzīvotāju motivēšanu un atzinības izteikšanu; par autostāvvietu skaita palielināšanu u.c.

Uz 7. jautājumu: **“Vai pašvaldības atbilde/atbildes un/vai rīcība Jūs apmierināja?”** lielākā daļa atbildējuši ar “nē”- 63 cilvēki, “daļēji” - 25, “jā”- 13.

Aptaujas 8.jautājumā tika lūgts **salīdzināt Preiļu novadā sniegtos pakalpojumus kaimiņu novadiem.** Kā labākus pakalpojumus Preiļu novadā norādījuši 9 cilvēki, kā līdzvērtīgus - 31, kā sliktākus - 34, bet 27 respondenti atzīmējuši atbildi “nezinu”.

9. Ja sliktāki, lūdzu, paskaidrojiet kādā ziņā un kāpēc? 24 atbildes: nekvalitatīvi; nav solītā peldbaseina, atbalsta skolām; nav pirts; trūkst izklaides un sporta iespēju, īpaši ziemā; kino tikai latviešu jaunajām filmām; nav pilsētas transporta, bet citās pilsētās pensionāriem ir bezmaksas braukšana; Labklājības pārvalde neapseko un nav lietas kursā par vientuļiem, veciem cilvēkiem; siltuma tarifi ļoti augsti; citos novados ir labāki, interesantāki kultūras pasākumi; neskārtots laukums pretī bibliotēkai; daudzdzīvokļu māju iekšpagalmi nesakārtoti; dzeramais ūdens nekvalitatīvs; sociālie pabalsti zemāki; nekvalitatīva pamatskolas izglītība; nav bezmaksas sludinājumu dēļa, kā tas ir citās pilsētās; citur ir lielāka komunikācija ar iedzīvotājiem un patieso vajadzību realizēšana pašvaldībā; netiek veikta nekāda konkrēta darbība, ir tikai atrunas; attieksme pret iedzīvotājiem; ir pašvaldības iestāžu darbinieki, kuri nezina savus darba pienākumus; pagasta vadība ir tālu no cilvēkiem, maz interesē parasto iedzīvotāju vēlnes; citi novadi sniedz atbildes uz iesniegumiem; nav sakārtota ceļu infrastruktūra u.c.

10. Nosauciet novadus, kur pakalpojumi, Jūsaprāt, ir labāki! Līvānu novads minēts 16 reizes; Riebiņu – 8; Rēzekne (pilsēta un novads) – 6; Daugavpils (pilsēta un novads) – 5; Aglonas novads – 2; visi apkārtējie novadi; Balvi, Rēzekne, Ludza, Jēkabpils utt. - jebkurš cits bijušā rajona centrs; visās pilsētās, izņemot Preiļus; Vārkavas; Beverīnas novados; Bauska, Ludza, Jēkabpils, Madona.

11. Vai Jūs esat novadā nodarbināts/a? “Jā” – 72 cilvēki, “nē” - 29.

12. Kur Jūs esat nodarbināts/ta un kā vērtējat savus darba apstākļus? (Respondenti varēja norādīt vairākas darba vietas)

Darba vieta	Nodarbināto skaits	Darba apstākļu novērtējums			
		Ļoti labi	Labi	Slikti	Ļoti slikti
Pašvaldības struktūrā	25	8	8	6	3
Pie privātu uzņēmēja	25	2	14	7	2

Pašnodarbinātais, saimnieciskās darbības veicējs/a	19	4	8	6	1
Valsts iestādē	17	9	3	3	2
Nevalstiskajā/ sabiedriskajā sektorā (piemēram, biedrībā)	10	3	4	2	1
Uzņēmuma, tai skaitā zemnieku saimniecības īpašnieks/ce	8	3	3	1	1

13. Vai Jūs esat no pašvaldības guvis/usi informāciju tieši vai netieši par šādiem tās darbības aspektiem?

Jā Nē

1. Organizētie kultūras dzīves pasākumi, t.sk. pilsētas svētki	87	14
2. Organizētie sporta pasākumi	79	22
3. Pašvaldības īstenotie infrastruktūras projekti	67	34
4. Interesu izglītība un brīvā laika pavadīšanas iespējas	63	38
5. Novadā esošās tūrisma aktivitātes	63	38
6. Sociālie pakalpojumi (pabalsti, apmācības, konsultācijas, dienas centrs utml.)	60	41
7. Pašvaldības budžets un tā izpilde, pašvaldības finansiālās saistības	47	54
8. NVO, kopienu attīstība	45	56
9. Uzņēmējdarbības veicināšana	43	58

14. Vai Jūs esat apmierināts/a ar informētību par novadā notiekošo? “Jā” – 54, “nē” – 47.

Tā kā sabiedrības iesaiste ir ļoti svarīga gan plānošanas dokumentu izstrādē, gan viedokļu noskaidrošanā par dažādiem svarīgiem jautājumiem, tad vairāki jautājumi bija saistīti ar iedzīvotāju interesi un informētību par šiem procesiem. Uz jautājumu: **“Vai Jūs esat kādreiz uzlūgts/a (individuāli vai kā novada iedzīvotājs) uz diskusiju par novada attīstību, pašvaldības plānu izklāstu, sabiedrisko apspriedi?”** tika saņemtas 35 apstiprinošas un 66 noliedzošas atbildes.

Par ierašanos uz iepriekš minēto diskusiju apstiprinoši atbildēja 28 respondenti no 35, bet 2019. gadā uz diskusiju bija ieradušies 20 cilvēki.

18. Cik apmierināts/a Jūs bijāt ar diskusiju? - apmierināti bija 24 no 34 atbildējušajiem.

Uz jautājumu: **“Vai pašvaldībai ir attīstības plāns?”** tika saņemtas 73 apstiprinošas un 28 noliedzošas atbildes un tikai 18 cilvēki norādīja, ka paši ir **īdždarbojušies pašvaldības attīstības plāna izstrādē.**

Uz jautājumu: **“Vai Jūs esat dzirdējis/usi par projektiem, ko pašvaldība īstenojusi 2018.-2019. gadā?”** tika saņemtas 68 apstiprinošas un 33 noliedzošas atbildes.

“Ja Jūs esat piedalījies/usies kādā pašvaldības organizētā/ finansētā pasākumā/ pakalpojumā 2019. gadā, tad kādā/os un kā to vērtējat?”

Pasākums	Atbilžu skaits	Vērtējums				
		Ļoti apmierināts	Apmierināts	Neapmierināts	Pavisam neapmierināts	Nepiedalījās
Sporta pasākumā	100	10	20	7	0	63

Kultūras dzīves pasākumā, t. sk. pilsētas svētkos	99	26	41	20	4	8
Saņēmis/usi sociālo pakalpojumu (pabalsti, konsultācijas, dienas centrs utml.)	101	7	11	6	3	74
Saņēmis/usi atbalstu uzņēmējdarbības veicināšanai, projektam	101	2	2	4	1	92
Saņēmis/usi atbalstu NVO, kopienas attīstībai, projektam	101	4	5	3	1	88
Izmantojis/usi interešu izglītības, sporta un brīvā laika pavadīšanas iespējas ikdienā	100	18	25	10	3	44

Saņemtas 30 atbildes, komentāri:

- *Neapmierina, piemēram, gada balle, novada svētki. Ir maz piedomāts pie repertuāra, pie jaunu inovatīvu kultūras pasākumu scenārijiem. Maksas pakalpojumi pārsvarā.*
- *Apmierina sociālā atbalsta pasākumi.*
- *Tikšanās ar iedzīvotājiem nav reāla pienesuma, info par novadu un tajā notiekošajām darbībām, tai skaitā no tiesībsargājošo institūciju puses, tiek nepilnīgi sniegta.*
- *Apmierina Preiļu pils restaurācijas gaita, vakara ekskursija pa parku.*
- *Kopumā apmierina pilsētas svētku norise, tikai centrālās dienas programmu vajadzētu dažādot, vajag ieviest savu - novada tradicionālo kultūras pasākumu kā bija agrāk - Siera svētki. Jābūt savai "odziņai" kā citās pilsētās. U.c.*

21. Vai pašvaldības darbība, Jūsaprāt, ir caurskatāma un saprotama novada iedzīvotājiem?

Saņemtas 10 atbildes "jā", 46 – "nē", 45 – "daļēji".

22. Ja jā, kas to padara caurskatāmu? Atbildes: notiek tikšanās ar iedzīvotājiem - vajag tik nākt, ja kas interesē; iespēja iedzīvotājiem piedalīties domes sēdēs, sapulcēs, diskusijās, informācijas pieejamība www.preili.lv, informatīvajā izdevumā, avīzēs, radio, televīzijā, sociālajos tīklos; ja cilvēks vēlas būt informēts, tas ir iespējams, bet katram "mutē neielies"; "Preiļu Novada Vēstis" būtu jāapraksta ne tikai jau izdarītie darbi, bet arī par nākotnē plānotajiem; informācijas aprīte; daudzi lēmumi līdz šim tika pieņemti, nedomājot uz priekšu un neizvērtējot daudzu projektu lietderību.

23. Ja nē, kas to padara necaurskatāmu? Atbildes: Preiļu novada dome un vadība; deputātu cīņas un noslēpumi; maz informācijas, tā ir nesaprotama; deputātu opozīcijas priekšlikumu klaja ignorēšana; nelogiskuma pašvaldības darbībā ir pietiekami daudz, tai skaitā laikam arī nelikumības; informācija tiek slēpta un nav atklātības; netiek runāts par problēmām, izliekoties, ka tādu vispār nav, netiek pausts oponentu viedoklis, pašvaldību iestāžu darbinieki baidās paust savu viedokli, ja tas ir atšķirīgs; birokrātisms; tukši solījumi; konflikti un dažādi viedokļi.

24. Vai novadā ir iedzīvotāju grupas, kam, Jūsaprāt, netiek pievērsts pietiekami daudz uzmanības? 66 cilvēki atbildējuši ar "jā", bet 35 – "nē".

25. Ja jā, kādas? 58 atbildes: jaunieši; pensionāri; bezdarbnieki; visi; vecie cilvēki; bērni ar speciālām vajadzībām asistentu nodrošināšanā; 25+ vecuma grupa; pensijas vecuma cilvēki lauku teritorijā; sociāli nelabvēlīgās ģimenes; cilvēki ar funkcionāliem vai garīga rakstura traucējumiem; iedzīvotāju atkarība no SIA "Preiļu saimnieks"; bērni ar autiska spektra traucējumiem, bērni ar uzvedības traucējumiem; ģimenes ar bērniem; daudz bērnu ģimenes;

cilvēki, kas vēlas sportiska veida pasākumus; jaunieši, kuri nekur nestrādā un nemācās, kuri apmeklē azartspēļu klubus; darba ņēmēji; maznodrošinātie; sociāli neaizsargātie, vientuļie; jaunās ģimenes, kas gribētu šeit dzīvot un strādāt, bet nav kur strādāt; uzņēmēji; nodokļu maksātāji; vecāki, kas vieni audzina bērnus; pensionāri, kas nav aktīvi; lauku teritoriju iedzīvotāji; cilvēki no 50 gadiem līdz pensijai; darba spējīgie, kam nav darba, jo nav darba vietu vai cilvēki pieradināti pie pabalstiem; pašnodarbinātie; nodarbinātiem ar minimāliem ienākumiem; cilvēki ar vidējiem ienākumiem; Preiļu Brīvās skolas skolēni (vajag finansējumu līdzīgi kā citiem novada bērniem).

Aptaujas dalībnieku ieteikumi, kā pašvaldībai vajadzētu nodot informāciju par aktualitātēm:

(atbilžu skaits) 94 - pašvaldības mājas lapā www.preili.lv;

80 - ar publikācijām "Preiļu Novada Vēstīs";

80 - sociālajos tīklos (*Facebook u.c.*);

65 - regulārās informatīvajās sanāksmēs ar iedzīvotājiem;

63 - reģionālajā TV, radio;

55 – ar ziņu lapām publiskās vietās – bibliotēkā, veikalā, kultūras namā un citur.

Ja, Jūsprāt, ir vēl kādi citi veidi kā pašvaldībai vajadzētu nodot Jums informāciju par tās aktualitātēm, tad uzrakstiet tos?

Atbildes: ir pietiekoši; Facebook-ā; avīzes, sanāksmes; jāuzlabo mājas lapas struktūra - nav iespējas rakstīt komentārus, kur pašvaldībai varētu būt svarīgs iedzīvotāju viedoklis; nav sludinājumu dēļa Preiļos; iedzīvotāju sapulces mikrorajonos ar SIA "Preiļu saimnieks" atbildīgajiem darbiniekiem un domes speciālistiem (plānotājiem, finansistiem u.c.); regulāras iedzīvotāju tikšanās ar konkrētu iestāžu vadītājiem, piemēram, bibliotēkā.

Garāks komentārs: nav vērts un jēgas tādām ziņām, kurās ir tikai kāda projekta apraksts un kultūras notikums, bet nav pilnīga informācija. Ja tā ir virspusēja, tad tā ir lieka naudas izšķērdēšana. Vajadzīga informācija, kas ir svarīga iedzīvotāju problēmu risināšanā un mūsdienām piemērotā formā.

Kopumā aptaujā piedalījās 77 sievietes un 24 vīrieši, visvairāk respondentu bija vecumā no 31-60 gadiem (69). Sadalījums pēc norādītās dzīvesvietas: 73 cilvēki Preiļu pilsētā, 4 - Aizkalnes pagastā, 1 - Pelēču pagastā, 7 - Preiļu pagastā, 7- Saunas pagastā, citā vietā - 9 (Rīgā, Līvānos, Riebiņu novadā, Vārkavas novadā, Rēzeknes novadā).

Pateicamies visiem par piedalīšanos aptaujā! Jūsu sniegtās atbildes un ieteikumus pašvaldības deputāti un administrācija varēs izmantot Preiļu novada tālākai attīstībai!

Elita Jermolajeva,

Preiļu novada domes Attīstības daļas vadītāja